

# INFORMACIJA

## o unapređenju mreže organa državne uprave

Jačanje Vladine infrastrukture i ključnih segmenata jedinstvenog informacionog sistema u skladu sa Zakonom o elektronskoj upravi permanentni su prioriteta i u 2022. godini.

Programom rada Vlade za 2022. godinu jedan od prioriteta u radu Ministarstva javne uprave predstavlja jačanje mrežne i sigurnosne opreme u mreži državnih organa, u smislu obezbjeđivanja većeg nivoa informacione bezbjednosti, pune dostupnosti Vladinih servisa i informacionih sistema.

Zakon o elektronskoj upravi definisao je da elektronska uprava funkcioniše preko jedinstvenog informacionog sistema organa, informaciono-komunikacione mreže organa i sistema za elektronsku razmjenu podataka, kao i preko informacionih sistema koje uspostavljaju organi i drugi subjekti.

U datacentru Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija su hostovani načelno svi ključni servisi kojima pristupaju korisnici mreže državnih organa (mail server Vlade, AD Vlade), kao i važni informacioni sistemi (eDMS, Portal Vlade, Portal eUprave, Elektronske sjednice Vlade, JISERP – jedinstveni informacioni sistem za razmjenu podataka i dr.).

Obezbjeđivanje pune dostupnosti informacionih sistema neophodnih za redovne aktivnosti u organima državne uprave je ključna, sa aspekta pouzdanosti mreže i bezbjednosti podataka.

Pored brojne opreme za sisteme i servise koje održava MJU u Data centru se hostuje i oprema za potrebe projekata i drugih institucija, najviše iz razloga što ove institucije nemaju razvijenu ICT infrastrukturu i obezbijeđen prostor koji bi zadovoljio standarde za ovu namjenu.

i to:

- Informacioni sistem Ministarstva finansija - Direktorat za politiku javnih nabavki;
- Informacioni sistem Uprave za inspeksijske poslove;
- Informacioni sistem Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove;
- Informacioni sistem Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja (ribarstvo MPRR);
- Informacioni sistem Ministarstva održivog razvoja i turizma;
- Informacioni sistem Ministarstva ekonomije (projekti za energetska efikasnost);
- Informacioni sistem Ministarstva zdravlja;
- Informacioni sistem Ministarstva rada i socijalnog staranja;
- Informacioni sistem Ministarstva saobraćaja i pomorstva;
- Informacioni sistem kadrovskog informacionog sistema – Uprava za kadrove;
- Informacioni sistem Zavoda za intelektualnu svojinu;
- Informacioni sistem Ministarstva vanjskih poslova;
- Informacioni sistem Uprave za igre na sreću;
- Informacioni sistem Tužilaštva Crne Gore.

Osnovna karakteristika datacentra je smještaj ključnih serverskih i storage resursa na kojima su podignute sve aplikacije i aplikativni servisi. Zbog toga je brza i efikasna pristupna mreža za servere centralna karakteristika ovog dijela mreže. Serveri su organizovani u serverske rekeve i serverska pristupna mreža treba da obezbijedi pristup i vidljivost servera.

Unapređenje mreže organa državne uprave doprinijeće povećanje stepena informacione bezbjednosti u smislu neovlaštenog pristupa podacima, sajber napada i dostupnosti servisa kroz nabavku i implementaciju:

- Firewall uređaja neophodnih za kontrolu saobraćaja i kriptovanu komunikaciju između tačaka na mreži državnih organa;
- Aktivne mrežne opreme koja obezbjeđuje veću pouzdanost i brzinu toka podataka kroz mrežu organa državne uprave, čime se značajno smanjuje stepen ispada mreže zbog nedostupnosti aktivne mrežne opreme, što je u prethodnom periodu predstavljalo značajan rizik budući da je većina aktivne mrežne opreme bila starija od 10 godina.

Unapređenje obuhvata pored ostalih obuhvata i kritične pristupne tačke u u zgradi Ministarstva finansija, Ministarstva vanjskih poslova i zgradi Vlade Crne Gore koje su direktno povezane na jezgro mreže.

U krajnjem, mrežni segment je dizajniran sa ciljem da se:

- Obezbijedi maksimalno smanjenje kašnjenja saobraćaja prema serverima;
- Da se obezbijede adekvatne mrežne inter-konekcije sa MAN i WAN mrežnim segmentima;
- Omogući visoka dostupnost mrežne topologije;
- Obezbijedi fleksibilnost i sposobnost prilagođavanja različitim zahtjevima koji se mogu javiti tokom perioda eksploatacije.

Realizacijom ove aktivnosti omogućila se implementacija adekvatne mrežne topologije i visoke performanse na L2 i L3 nivou čime je obezbjeđena mogućnost korišćenja varijante sistema za zaštitu poput naprednih L7 firewall sistema, WAF sistema, IPS/IDS sistema i slično.